

dosar nr. 2ra-1505/2019

prima instanță, Judecătoria Edineț, sediul Briceni, judecător: (P. Hilotii)
instanța de apel, Curtea de Apel Bălți judecători: (A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

Î N C H E I E R E

04 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva împotriva Niculinei Guțu și Centrului de Sănătate Edineț cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei din 28 martie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 29 noiembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni,

c o n s t a t ă :

La 10 aprilie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus cerere de chemare în judecată împotriva împotriva Niculinei Guțu și Centrului de Sănătate Edineț cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii, reclamanta Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că instituția medicală Centrul Medicilor de Familie Edineț i-a eliberat Niculinei Guțu, inițial, un certificat medical seria 01 nr. 2585589 pentru concediul de maternitate pe perioada 10 februarie 2014 – 15 iunie 2014. Ulterior, conform certificatului medical seria 01 nr. 257553 Niculinei Guțu i s-a eliberat suplimentar certificat medical pentru 14 zile de concediu de maternitate, pentru perioada de 16 iunie 2014 - 29 iunie 2014.

Reclamanta Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat că aplicând prevederile legislației în vigoare la data acordării concediului medical – 10 februarie 2014, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Edineț a stabilit indemnizația de maternitate în mărime de 16622,56 lei. Baza de calcul a constituit-o venitul asigurat realizat în ultimele 6 luni premergătoare lunii acordării concediului de maternitate. În rezultatul sesizării Ministerului Sănătății, cu privire la corectitudinea stabilirii indemnizației de maternitate, Centrul Medicilor de Familie Edineț a anulat certificatele menționate mai sus și a eliberat certificate noi

pentru concediul de maternitate a Niculinei Guțu pentru perioada 27 decembrie 2013 - 01 mai 2014 și 02 mai 2014 – 15 mai 2014.

Reclamanta a mai indicat că în baza prevederilor pct. 42 din Instrucțiunea privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 469 din 24 mai 2005, “certificatul de maternitate se eliberează la a 30-a săptămână de sarcină, integral, pe o perioadă de 126 zile calendaristice și include concediul prenatal cu o durată de 70 zile calendaristice și concediul postnatal cu o durată de 56 zile calendaristice”. Astfel, s-a constatat că copilul s-a născut la data de 10 februarie 2014, din ce rezultă că concediul de maternitate a fost acordat Niculinei Guțu din data nașterii.

Reclamanta Casa Națională de Asigurări Sociale a relatat că la data acordării celui de-al doilea concediu de maternitate – 27 decembrie 2013, pirta nu întrunea condiția stagiului necesar de cotizare prevăzut de art.6 din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 (3 ani sau cel puțin 3 luni în ultimele 12 luni anterioare producerii riscului asigurat) prevederi în vigoare în a.2013; situație care indică asupra faptului că Guțu Niculina nu avea dreptul la indemnizația de maternitate. Deci, opinează reclamantul, că lui Guțu Niculina i s-a achitat neîntemeiat din bugetul de asigurări sociale de stat indemnizația de maternitate în sumă de 16622, 56 lei.

Reclamanta Casa Națională de Asigurări Sociale a remarcat că în conformitate cu pct. 62 și pct. 63 al Instrucțiunii privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 469 din 24 mai 2005 ”Conducătorii instituțiilor medico-sanitare poartă răspundere disciplinară și penală pentru organizarea și calitatea expertizei incapacității temporare de muncă, modul de eliberare a certificatelor în instituțiile medico-sanitare din subordine, precum și pentru păstrarea și evidenta formularelor și certificatelor în conformitate cu legislația în vigoare. Medicii poartă răspundere disciplinară și penală pentru eliberarea nelegitimă: cu completarea greșită a certificatelor, în conformitate cu legislația în vigoare. Totodată, a mai menționat că conform art. 68 alin. (1) Cod civil, persoana juridică răspunde pentru obligațiile sale cu tot patrimoniul ce îi aparține. Astfel, reieșind din faptul că instituția medicală poartă răspundere pentru eliberarea legală a certificatelor medicale și suma primită nelegitim în valoare de 16622,56 lei a fost ridicată de către Niculina Guțu, în temeiul art.1398 și art.1414 Cod civil, dauna adusă bugetului de asigurări sociale urmează a fi recuperată din contul ambilor părâți, care sînt legați solidar.

Reclamanta Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar de la Centru Medicilor de Familie Edineț și Niculina Guțu în beneficul său a sumei de 16 622, 56 lei.

Prin hotărârea din 29 noiembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva împotriva Niculinei Guțu și Centrului de Sănătate Edineț cu privire la încasarea sumei de 16622, 56 lei.

Prin decizia din 28 martie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 29 noiembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva împotriva Niculinei Guțu și Centrului de Sănătate Edineț cu privire la încasarea sumei.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că Niculina Guțu la data de 07 noiembrie 2013 prin ordinul nr. 201, a fost angajată în funcție publică de execuție de asistent judiciar, în cadrul Judecătoriei Edineț, începând cu data de 11 noiembrie 2013, pe o perioadă nedeterminată. În baza certificatului medical seria 01 nr. 258589 Niculinei Guțu i s-a acordat concediu de maternitate pentru perioada: 10 februarie 2014 – 15 iunie 2014. În baza certificatului medical seria 01 nr. 257553 Niculinei Guțu i s-a acordat concediu de maternitate suplimentar pentru perioada: 16 iunie 2014 – 29 iunie 2014. În baza acestor două certificate medicale, Casa Națională de Asigurări Sociale a emis două decizii, și anume: nr. 2014/08/1/8186 din 12 martie 2014, prin care Niculinei Guțu i s-a stabilit indemnizația de maternitate, calculată pe perioada: 10 februarie 2014 – 15 iunie 2014, în sumă de 14952, 64 lei și nr. 2014/08/1/16623 din 03 iulie 2014, prin care Niculinei Guțu i s-a stabilit indemnizația de maternitate, calculată pe perioada: 16 iunie 2014 – 29 iunie 2014 în sumă de 1669, 92 lei. Reieșind din certificatul de naștere a copilului pârteii Niculina Guțu urmează că dânsa a născut la data de 10 februarie 2014 un băiat - Guțu Kirill.

Instanța de apel a mai reținut că prin Ordinul nr. 107 din 30 iulie 2014 Niculinei Guțu i s-a acordat concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului, până la vârsta de 3 ani, începând cu 30 iunie 2014 și pînă la 10 februarie 2017; ulterior, prin ordinul nr. 27 din 10 februarie 2017 Niculinei Guțu i s-a acordat concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului minor Guțu Kirill, pînă la 6 ani, începând cu data de 10 februarie 2017 și pînă la 10 februarie 2020. Actele cauzei mai atestă că, în baza sesizării Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, ÎMSP "Centrul de Sănătate Edineț" a verificat corectitudinea eliberării certificatelor medicale pentru concediul de maternitate, inclusiv a celor pe numele Niculinei Guțu, iar ca urmare a acestei verificări, ÎMSP "Centrul de Sănătate Edineț" a eliberat noi certificate medicale. Astfel, în locul certificatului medical seria 01 nr. 258589 ÎMSP "Centrul de Sănătate Edineț" a eliberat un nou certificat medical seria 01 nr. 2349014 pentru perioada: 27 decembrie 2013 – 01 mai 2014 (126 zile), iar în locul certificatului medical seria 01 nr. 257553 a fost eliberat certificatul medical seria 01 nr. 2349112 pentru perioada de 02 mai 2014 – 15 mai 2014 (14 zile pentru naștere complicată).

Instanța de apel a invocat prevederile art. 124 alin. (1-2) Codul muncii în care este stipulate că Femeilor salariale și ucenicilor, precum și soțiilor aflate la întreținerea salariaților, li se acordă un concediu de maternitate ce include concediul prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice (în cazul sarcinilor cu 3 și mai mulți feți - 112 zile calendaristice) și concediul postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristice (în cazul nașterilor complicate sau nașterii a doi sau mai mulți copii - 70 de zile calendaristice), plătinu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut la art. 123 alin.(2). Modul de stabilire, calculare și achitare a indemnizațiilor din bugetul asigurărilor sociale de stat în legătură cu concediul medical este prevăzut de legislația în vigoare.

Instanța de apel a mai invocat prevederile art. 5 alin. 1 lit. d) din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale asigurații din sistemul public de asigurări sociale au dreptul la următoarele prestații: d) indemnizație de maternitate.

În conformitate cu prevederile pct. 41, 42 din Hotărârea Guvernului 469 din

24 mai 2015, pentru aprobarea Instrucțiunii privind modul de eliberare a certificatelor de concediu medical, femeilor asigurate, șomerelor, care beneficiază de ajutor de șomaj și soțiilor aflate la întreținerea soților asigurați, certificatul pentru concediu de maternitate se eliberează de către medicul de familie. Certificatul pentru concediu de maternitate se eliberează la a 30-a săptămână de sarcină, integral, pe o perioadă de 126 zile calendaristice și include concediul prenatal cu o durată de 70 zile calendaristice și concediul postnatal cu o durată de 56 zile calendaristice. În cazul nașterilor complicate, inclusiv în cazul nașterilor premature în termen de 30- 37 săptămâni de gestație, se eliberează suplimentar un alt certificat pentru concediu de maternitate, cu durata de 14 zile calendaristice, în aceste situații certificatul este eliberat de către medicul de familie în baza consemnării nașterii complicate în documentația medicală primară de forma aprobată de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, completată de prestatorul de servicii medicale unde a avut loc nașterea.

Dat fiind faptul că a 30-a săptămână de sarcină coincide cu data de 27 decembrie 2013 data curgerii concediului de maternitate în conformitate cu certificatul medical seria 01 nr. 2349014, în condițiile în care cererea de acordare a concediului de maternitate a fost depusă de Niculina Guțu anterior datei de 01 aprilie 2014 (reieșind din decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale), iar conform Art. II alin.2 al Legii nr. 332 din 23 decembrie 2013, în cazul în care dreptul la indemnizația lunară pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani a apărut pînă la data intrării în vigoare a prezentei Legi, iar cererea pentru stabilirea indemnizației a fost depusă după această dată, indemnizația se stabilește în conformitate cu prevederile prezentei legi, pretinde reclamantul că la data de 27 decembrie 2013 pîrîta nu întrunea condițiile stagiului necesar de cotizare pentru a beneficia de indemnizația de maternitate, or, prevederile intervenite la art. 6 alin. 6) a Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 sînt în vigoare începînd cu 01 aprilie 2014 aplicabile cererilor depuse după această dată.

Instanța de apel a invocat prevederile art. 32 a Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale în care este stipulat că angajatorul sau funcționarii caselor teritoriale de asigurări sociale din a căror vină au fost stabilite și plătite necuvenit sume de la bugetul asigurărilor sociale de stat, ca urmare a nerespectării prevederilor legislației în vigoare, sînt obligați să le restituie. Sumele plătite fără temei legal, ca urmare a prezentării unor acte false, se rețin din contul persoanelor care le-au primit în mod necuvenit.

Instanța de apel a invocat prevederile pct. 62 și 63 din Hotărârea Guvernului 469 din 24 mai 2015, pentru aprobarea Instrucțiunii privind modul de eliberare a certificatelor de concediu medical, în care este menționat că conducătorul/administratoarea prestatorului de servicii medicale poartă răspundere disciplinară și penală pentru organizarea și calitatea expertizei incapacității temporare de muncă, modul de eliberare și completare a certificatelor, precum și pentru păstrarea și evidența formularelor certificatelor în conformitate cu legislația în vigoare. Medicii poartă răspundere disciplinară și penală pentru eliberarea nelegitimă sau completarea greșită a certificatelor, în conformitate cu legislația în vigoare.

Instanța de apel a indicat că instituția medicală poate răspunde patrimonial

doar ca consecință a atragerii la răspundere disciplinară sau penală a conducătorului (administratorului) instituției medicale, după caz, a medicului care a eliberat necuvenit certificatul medical. În cazul de față nu s-a constatat existența instrumentării în privința medicului, a conducătorului sau administratorului instituției medicale a vreunui dosar penal sau proceduri disciplinare pentru faptul eliberării necuvenite a certificatelor medicale pe numele lui Niculina Guțu. Cel puțin, materialele cauzei nu conțin asemenea probe. Deci, în lipsa probatoriului menționat cu referire la constatarea în cadrul unui dosar penal sau proceduri disciplinare a vinovăției persoanelor din cadrul instituției medicale abilitate cu eliberarea certificatelor medicale, instituția medicală este absolvită de răspundere patrimonială.

Totodată, instanța de apel a invocat prevederile art. 32 alin. (2) a Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, beneficiarul indemnizației, în cazul de față Niculina Guțu, urmează să restituie indemnizația primită doar în cazul în care a primit-o necuvenit, fără temei legal, în baza unor acte false. Însă, reieșind din materialele cauzei, nu se constată că certificatele medicale inițiale în baza cărora Niculina Guțu a beneficiat de indemnizație, să fi fost anulate de către organul emitent; de altfel, o decizie a autorității medicale de anulare a acestora lipsește. Totodată, nu au fost anulate nici deciziile Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Edineț de stabilire/calculare a indemnizației de maternitate lui Niculina Guțu. Or, atât certificatele medicale eliberate inițial de Centrul de Sănătate Edineț, cât și deciziile Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Edineț de stabilire a indemnizației de maternitate lui Niculina Guțu la moment sînt valabile. Prin urmare, se constată lipsa temeiului legal de atragere la răspundere patrimonială a lui Niculina Guțu în temeiul art. 32 alin. (2) a Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, în vederea restituirii indemnizației de maternitate, dat fiind faptul că existența unor acte pretins a fi false, nu s-a constatat.

Instanța de apel a reținut că certificatele medicale eliberate ulterior de către ÎMSP "Centrul de Sănătate Edineț", seria 01 nr. 2349014 și seria 01 nr. 2349112 constituie duplicatele celor eliberate anterior seria 01 nr. 258589 și seria 01 nr. 257553, fapt ce rezultă din informația ÎMSP "Centrul de Sănătate Edineț", precum și din însăși certificatele medicale respective, care conțin mențiunea: "duplicat". Prin urmare, argumentul apelantului precum că certificatele medicale primare ar fi nule doar ca urmare a faptului eliberării noilor certificate de către instituția medicală, nu pot fi reținute odată ce reieșind din Hotărârea Guvernului nr. 469 din 24 mai 2015 mai sus-menționată, duplicatul certificatului medical se eliberează doar în cazul pierderii certificatului original sau a deteriorării lui, situație neaplicabilă speței. Cu atât mai mult, duplicatul certificatului urmează să corespundă originalului, ceea ce la fel nu este aplicabil speței, în condițiile în care datele certificatelor medicale primare diferă de cele cu mențiunea „duplicat”.

La 22 mai 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale, a declarat prin intermediul oficiului postal, recurs împotriva deciziei din 28 martie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În motivarea cererii de recurs recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, le consideră vădit ilegale și neîntemeiate, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că la data de 11 martie 2014 intimata Niculina Guțu, s-a adresat cu cerere de stabilire a indemnizației de maternitate la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Edineț. La setul de documente prezentate de către aceasta, fiind anexat și certificatul de concediu medical seria 10 nr.258589 eliberat de către Centrul Medicilor de Familie Edineț la data de 10 februarie 2014 (data nașterii copilului), și la 12 martie 2014 de către CTAS Edineț a fost creată decizia cu nr.8186 cu privire la stabilirea indemnizației de maternitate, începînd cu data de 10 februarie 2014 pentru 126 zile (conform certificatului medical). Ulterior, suplimentar a fost prezentat certificat de concediu medical pentru 14 zile concediu de maternitate cu seria 10 nr.257553 din 16 iunie 2014, pentru perioada 16 iunie 2014-29 iunie 2014 (naștere complicată), în baza căruia a fost creată decizia cu nr. 16623 pentru 14 zile înscrise în certificatul medical, astfel concediul de maternitate a intimitei constituind 140 zile. Conform pct. 42 din Instrucțiunea privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 469 din 24 mai 2005, certificatul pentru concediul de maternitate se eliberează la a 30-a săptămână de sarcină, integral, pe o perioadă de 126 zile calendaristice și include concediul prenatal cu o durată de 70 zile calendaristice și concediul postnatal cu o durată de 56 zile calendaristice.

Recurenta a invocat prevederile a Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, în vigoare până la 01 aprilie 2014, conform căreia asigurătorii au avut dreptul la indemnizație de maternitate, dacă confirmau un stagiul total de cotizare de cel puțin 3 ani sau de cel puțin 3 luni realizat în ultimele 12 luni anterioare producerii riscului asigurat.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a mai invocat că baza de calcul a indemnizației de maternitate o constituia venitul mediu lunar realizat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuții de asigurări sociale de stat. În cazul în care lunile luate în calcul sînt lucrate incomplet din motive întemeiate, baza de calcul constituia venitul asigurat din lunile calendaristice lucrate complet în perioada respectivă. Astfel, la examinarea cazului Niculinei Guțu în ce privește dreptul la indemnizația de maternitate, s-a constatat că dînsa a confirmat stagiul de cotizare de 3 luni din ultimele 12 luni (01 noiembrie 2013-09 februarie 2014), iar indemnizația de maternitate a fost stabilită aplicînd prevederile legislației în vigoare la data acordării concediului de maternitate (10 februarie 2014). Baza de calcul a constituit 3578, 41 lei care a fost determinată reieșind din venitul asigurat din lunile calendaristice lucrate complet: decembrie 2013 - 4006, 82 lei și ianuarie 2012 - 3150 lei. Respectiv, indemnizația de maternitate a intimitei Niculina Guțu a fost stabilită în mărime de 16622, 56 lei, fapt confirmat prin copiile deciziilor nr. 8186 din 12 martie 2014 și nr. 16623 din 03 iulie 2014, anexate la cererea de chemare în judecată, (au fost create două decizii de stabilire a indemnizației de

maternitate, dat fiind faptul că au fost prezentate două certificate de concediu medical).

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că ulterior, în urma verificărilor efectuate de către Casa Națională de Asigurări Sociale asupra corectitudinii indemnizațiilor de maternitate s-a constatat că intimatei Guțu Niculina, de către ÎMSP "Centrul de Sănătate Edineț" i-au fost eliberate greșit certificatele medicale, cu încălcarea normelor și legislației în vigoare, și anume: conform pct.42 al Instrucțiunii privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 469 din 24 mai 2005 certificatul pentru concediul de maternitate se eliberează la a 30-a săptămână de sarcină, integral, pe o perioadă de 126 zile calendaristice și include concediul prenatal cu o durată de 70 zile calendaristice și concediul postnatal cu o durată de 56 zile calendaristice. Despre ilegalitatea eliberării respectivelor certificate a fost sesizat Ministerul Sănătății. Prin urmare, legislația prevede expres producerea riscului asigurat și anume - a 30-a săptămână de graviditate. Conform certificatului de naștere a copilului s-a constatat că acesta s-a născut la data de 10 februarie 2014, reiese că concediul de maternitate a fost acordat din data nașterii copilului și nu în a 30-a săptămână de sarcină așa cum prevede legea. În rezultatul sesizării Ministerului Sănătății cu privire la problemele identificate în procesul de calculare a indemnizației pentru concediu de maternitate, ca urmare a încălcărilor privind modul de eliberare a certificatelor pentru concediul de maternitate, CMF Edineț și-a anulat certificatele eliberate anterior și a eliberat altele noi pentru concediul de maternitate începând cu a 30-a săptămână de sarcină conform prevederilor Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, pentru perioada 27 decembrie 2013 – 01 mai 2014 (126 zile) și 02 mai 2014 – 15 mai 2014 (14 zile pentru naștere complicată).

Ținând cont de faptul că la data acordării concediului de maternitate conform certificatelor medicale noi eliberate de Centrul Medicilor de Familie Edineț și anume 27 decembrie 2013, intimata Niculina Guțu nu întrunește condițiile stagiului de cotizare necesar (3 luni din ultimele 12 luni) prevăzut de art.6 al Legii 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, la momentul stabilirii indemnizației de maternitate, ulterior modificat prin Legea nr.332 din 23 decembrie 2013, în vigoare de la 01 aprilie 2014.

Astfel, reieșind din cele expuse, Niculina Guțu nu avea dreptul de a beneficia de indemnizație de maternitate.

Deci, au fost achitate din bugetul de asigurări sociale de stat neîntemeiat intimatei Niculina Guțu indemnizația de maternitate în sumă de 16 622,56 lei.

Recurenta a menționat că nu este instituția competentă de a stabili sau calcula perioada de sarcină a beneficiarilor, care necesită a fi stabilită de specialiști cu studii medicale. Specialiștii Casei Naționale de Asigurări Sociale stabilesc prestațiile sociale (indemnizația de maternitate) din documentele prezentate de beneficiar. Prin acțiunile sale, eliberarea greșită a certificatului medical din data de 10 februarie 2014, pentru perioada 10 februarie 2014 – 15 iunie 2014 și 16 iunie 2014 – 29 iunie 2014, Centrul Medicilor de Familie Edineț solidar cu Niculina Guțu a adus un prejudiciu material la bugetul Casei Naționale de Asigurări Sociale

în sumă de 16622, 56 lei.

Recurenta a menționat că instanța de fond și instanța de apel nu a dat o apreciere obiectivă circumstanțelor cauzei, deoarece în motivarea deciziei a indicat că certificatele medicale eliberate greșit pentru perioada 10 februarie 2014-15 iunie 2014 și 16 iunie 2014 – 29 iunie 2014, nu au fost anulate prin nici o dispoziție a organului emitent sau vreun act judecătoresc definitiv și irevocabil, ceea ce nu a constituit în viziunea sa temei de anulare a unor certificate medicale eliberate în anul 2014 și eliberarea unor certificate medicale noi.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că medicul curant al pacientei este responsabil în totalitate de examinarea stării sănătății ultimei și stabilirii perioadei de sarcină, și anume 30 săptămâni, prevăzut de legislația în vigoare respectiv eliberarea certificatului medical, care iar permite ulterior stabilirea indemnizației de maternitate. Astfel prin anularea certificatelor medicale eliberate primar CMF Edineț a recunoscut eroarea comisă și a eliberat certificate medicale correct, potrivit perioadei de sarcină.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale consideră că anume certificatele medicale eliberate primar, necorespunzător legislației în vigoare au dus în eroare angajații CTAS Edineț la calcularea indemnizației de maternitate fiindu-i stabilită o sumă necuvenită, ce urmează a fi restituită.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 28 martie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost expediată participanților la proces la data de 14 mai 2019, prin scrisoarea de expediere nr. 9091 (f.d. 184), fiind recepționată de recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale la 17 mai 2019, ce se confirmă prin dovada trimiterii poștale nr. DS 3118114837AS (f.d. 185).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus prin intermediul oficiului poștal de Casa Națională de Asigurări Sociale, la data de 22 mai 2019, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 01 iulie 2019, în adresa intimaților Niculina Guțu, ÎMSP ”Centrul de Sănătate Edineț” a fost expediată copia recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 24 iulie 2019 ÎMSP ”Centrul de Sănătate Edineț” a depus referință prin care a solicitat declararea recursului Casei Naționale de Asigurări Sociale inadmisibil.

Intimata Niculina Guțu nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva

sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 28 martie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva împotriva Niculinei Guțu și Centru de Sănătate Edineț cu privire la încasarea sumei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan